

NEW ERA PUBLIC SCHOOL RAJBAGH
SOLVED ASSIGNMENT OF UNIT-II 2022-

S

SUBJECT - PUNJABI

Pg no 1.

CLASS: 4th

ਪਾਠ - 4

ਆਸਮਾਨ ਦੀ ਸੈਰ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਰਥ

ਆਦਿਕਾਸ਼ - ਘਰੁਤ ਮੁਗ਼ਟਾ ਸਮਾਂ, ਰਲਪਨਾ - ਜੋੜਣਾ ,
ਸੈਰੁਟ ਹੋਣਾ , ਫਾਸਤਦ - ਮੱਥਮੁੱਥ , ਉਤਮਰ - ਜ਼ਿਆਦਾ
ਇੱਛੁਰ , ਸਵੱਛ - ਸਾਫ਼ , ਮਸਤਰ - ਦਿਮਾਗ਼ , ਯੂਭਾਇਤ -
ਮੁਸਰ ਹੋਣਾ , ਤਜਰਬਾ - ਆਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾ , ਯੂਯੋਗ , ਰਾਜ਼ -
ਕੋਸ , ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ।

ਲਿਖਤੀ ਪੁੱਛ

1. ਇਹਨਾਂ ਪੁੱਛਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਬਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :-

ਉ, ਧਰਿਲਾ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਉੱਡਿਆ ?

ਉ - ਧਰਿਲਾ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਸਨ 1903 ਵਿੱਚ ਉੱਡਿਆ ।

ਅ, ਸੈਸਟਰ ਤੇ ਸਟੀਫਨ ਕੌਣ ਸਨ ?

ਉ - ਸੈਸਟਰ ਤੇ ਸਟੀਫਨ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਜੀਹਿੰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ
ਵਾਲੇ ਦੋ ਭਰਾ ਸਨ ।

ੲ, ਵਿਲਬਰ ਗਈਟ ਤੇ ਆਰੀਦਲ ਗਈਟ ਕੌਣ ਸਨ ?

ਉ - ਵਿਲਬਰ ਗਈਟ ਤੇ ਆਰੀਦਲ ਗਈਟ ਜਾਈਰਲ
ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ।

੧. ਮਾਮਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣ ਲਈ ਕੀ-ਕੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ?
 ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਟੀਕਨ ਨੇ ਇੱਕ ਗੁਬਾਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉੱਡਾਇਆ
 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਮਬਤੀ
 ਜਗਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਉਹ ਗੁਬਾਰਾ ਬੈਂਡਾ ਉੱਡਾ
 ਉੱਡਣ ਉੱਤਰਿਆ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸਮੀਨ ਤੇ
 ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੱਪੜੇ
 ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਗੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਤੇ
 ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਂਸੀਰੀ ਰੱਖ
 ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਡਾਗਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸੋਮਬਤੀ ਅਤੇ ਸਟੀਕਨ
 ਨੇ ਸੋਮ ਲੱਗੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਇੱਕ ਚਾਰਤ ਮਸ਼ਬਤ
 ਗੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ, ਬਿੱਲੀ
 ਅਤੇ ਚੂਹੇ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ ਉੱਡਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ।
 ਸੋਮਬਤੀ ਅਤੇ ਸਟੀਕਨ ਦੇ ਇਸ ਆਰਥੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ
 ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਰਸ਼ਕ ਇਕੱਠਾ ਹੋਏ।

੨. ਮਾਮਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੇ ਹੋਏ ਜੁੜਾਈ ਜਗਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ
 ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
 ੩. ਮਾਮਾ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੇ ਹੋਏ ਜੁੜਾਈ ਜਗਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ
 ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ
 ਵੀ ਪੰਛੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉੱਡ ਸਕਾਂਗੇ।

੪. ਜਰੀਧ ਠੇ ਖਿਤਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
 ਕੀ ਸੋਚਿਆ ?
 ੫. ਜਰੀਧ ਠੇ ਖਿਤਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
 ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਵੀ ਜੁੜਾਈ ਜਗਜ਼ ਬਣਾ
 ਕੇ ਉੱਡਾਵਾਂਗਾ।

2. '੨' ਅਤੇ 'ਖ' ਬਾਨਿਆਂ ਦੇ ਟਾਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਠੀਕ
ਦਰ ਲਿਖੋ -

ਭਾ. 3

3. ਮਨੁੱਖ ਆਦਿਕਾਲ ਤੋਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਡਣ ਦੀ
ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ।
ਅ. ਹਰੀਧ ਆਪਣੇ ਖਿਤਾ ਅਤੇ ਟਾਕ ਬਿਲਕੁਲ ਖਿੜਦੀ ਦੇ
ਕੋਲ ਬੈਠਾ।

੪. ਉੱਚੇ - ਉੱਚੇ ਮਕਾਨ, ਲਾਲ ਰਿਸ਼ਾ ਰਸ਼ਟਰਧਰੀ ਕੁਟਨ,
ਮੱਥ ਦੇ ਮੱਥ ਨਿੱਕੇ - ਨਿੱਕੇ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਹੋ ਜਾਣ।

੫. ਅਮੁਨਾ ਚੰਗਾ ਦਾ ਮਾਫ਼ ਧਾਲੀ ਵੀ ਪਤਲੀ ਟਾਲੀ
ਵੱਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ।

੬. ਮੱਥਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਵਾਲੀਆਂ ਟਾਕਾਂ ਤੇ ਥੱਲਾਂ ਵੀੜੀਆਂ ਦੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ।

੭. ਆਪਣੇ ਟਾਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

3. ਮਨੁੱਖ ਆਦਿਕਾਲ ਤੋਂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਡਣ ਦੀ
ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ।

ਅ. ਪਰ ਖੰਭੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉੱਡਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ।

੪. ਰੇਖੇ ਜੋਸ਼, ਗਰਮ ਹਵਾ ਉੱਚੇ ਉੱਚੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਲ
ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਸੁਆਹ ਵੀ ਉੱਚੀ ਹੈ।

੫. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੁਝਾਈ
ਜਾਪਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ।

5. ਜੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਧਰੁਮਾਧਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ -

ੳ. ਧੰਡੀ - ਧੀਰੋ

ਅ. ਧੁਬਈ - ਮਸੀਤ

ੲ. ਜੁਫਾ - ਧੜਤ

ਸ. ਜੁਫਾਈ ਮਗਜ਼ - ਧੜਤ ਫੈਸ

ੴ. ਮਕਾਮ - ਰਸਤ

ੲ. ਮਾਈਰਲ - ਦੋ ਧੀਰਾ ਫਾਹਲ

ਬਹੁ - ਵਿਰਲਧੀ ਧੂਮਲ

ਮਗੀ ਉੱਤਰ ਤੇ ਮਗੀ (੮) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ -

1. ਮਨੁੱਖ ਮਾਇਰਲ ਤੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਕਲਧਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਮੈਰ ਕਲ ਦੀ, ਉੱਤਰ ਦੀ, ਬਾਹ - ਧੀਰ ਦੀ

2. ਕਿਸ ਦੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਉੱਤਰ ਮੰਤਰ ਨਹੀਂ?

ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ, ਧੀਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ, ਧੀਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ (✓)

3. ਮਗਜ਼ ਕਿਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ?

ਮਸਮਾਨ ਤੋਂ, ਜੁਫਾਈ ਧੀਰ ਤੋਂ, ਮਕਾਮ ਤੋਂ

4. ਮਕਾਮ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦੀ ਕਲਧਨਾ ਕਿਹੜਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰੀਰੀ?

ਮੈਰ ਕੇ, ਮਦੀਕਲ ਕੇ, ਰੇਵ ਕੇ (✓)

5. ਮਸਮਾ ਵਿੱਚ ਮਾਇਰੀ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾ?

ਮਗਜ਼ ਵਿੱਚ, ਮੁਬਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੈਲੀਧਾਟਰ ਵਿੱਚ

ਜੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲਿੰਗ ਬਰਲੀ ਕਰੋ -

ੳ. ਮੰਤਰ ਨਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਨਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅ. ਨਾਨਾ ਜੀ ਡਾਕਟਰ ਹਨ। ਨਾਨੀ ਜੀ ਡਾਕਟਰੀ ਹਨ। 5

ੲ. ਧਿਤਾ ਜੀ ਆਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਮਾਠਾ ਜੀ ਆਧਿਆਪਕ ਹਨ।

ੳ. ਕੁੱਲੀ ਬਹੁਤ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਬੁਝਾ ਬਹੁਤ ਰਮਜ਼ੋਰ ਹੈ।

ੴ. ਕੁੜੀਆਂ ਥੋੜ ਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਠੇ ਥੋੜ ਹੋ ਹਨ।

ਪਾਠ - 5

ਮੇਰੇ ਦਾ ਨਾਲ

ਮੇਰੇ ਮੁਖਰਾ ਦੇ ਮਾਗ

ਮੋਹਾਂ - ਮਿਰ; ਤਿਲਮਿਲਾ ਉੱਠਿਆ - ਤੁੜ ਉੱਠਿਆ;
ਮਲੇਧ ਹੋਲ - ਗਾਇਬ ਹੋਲ; ਨਾਲ - ਲੋਠ।

ਲਿਖਤੀ ਧੁਨ

ਪੁ: ਗਾਥਾ ਕਿੱਥੀਆਂ ਮੇਰੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ?
ਉ: ਗਾਥਾ ਦੁਲੀਆਂ ਮੇਰੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਮੀ।

ਪੁ: ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਗਾਥੇ ਨੂੰ ਕੀ ਪੁੱਛਿਆ?

ਉ: ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਗਾਥੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ "ਕਿਉਂ" ਗਾਥਾ, ਤੈਨੂੰ ਅਜੇ
ਹੋਰ ਕਿੱਥਾ ਧਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੁ: ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਗਾਥੇ ਨੂੰ ਕੀ ਵਹਾਰਨ ਦਿੱਤਾ?

ਉ: ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਗਾਥੇ ਨੂੰ ਵਹਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਖ ਜੀਸ ਨੂੰ

ਜੱਥੇ ਲਾਵੇਗਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦੀ ਤੇ ਜਾਵੇਗੀ।

Fig. no. 6

ਮੁਹੱਬਤ

ਸ. ਹਾਜ਼ਾ ਕਿੰਨਾ ਮੋਲਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ?

ਉ. ਹਾਜ਼ਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਦੀ ਜੀਜ਼ ਨੂੰ ਜੱਥੇ ਲਾਵੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਦੀ ਤੇ ਜਾਵੇ।

ਹ. ਦੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ੇ ਦਾ ਧੌਟ ਉਹ ਗਿੱਘਾ ?

ਉ. - ਨਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ੇ ਦਾ ਧੌਟ ਨਹੀਂ ਉਹ ਗਿੱਘਾ।

੨. ਮੇਰੇ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੀ ਗਲੀ ਧਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਾ ਬੁਲਾਇੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ?

ਉ. - ਮੇਰੇ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੀ ਗਲੀ ਧਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਾ ਇਸ ਟਾਮਰੇ ਬੁਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਇਉਂ ਹਾਜ਼ਾ ਦੇ ਇਹ ਉਗਵਾਨ ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਮਰਦ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਧੀ ਅਤੇ ਗਲੀ ਬਾਧਕ ਦੇ ਇਉਂ। ਦੋ ਮੁੰਡਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਦਾ ਮੰਮਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਾਮੇ ਰੁੱਖ ਲੈ ਲਵੇ।

ਬ. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੇਵਤੇ ਨੂੰ ਦੀ ਧਾਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ?

ਉ. - ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ੇ ਦੇ ਰੇਵਤੇ ਨੂੰ ਧਾਰਬਨਾ ਕੀਤੀ "ਤੇ ਧੂਫ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਰਹੇ, ਮੈਂ ਮੋਲਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੀ ਧੀ ਗਲੀ ਅਤੇ ਦੋ ਮੁੰਡਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਰਹੇ ਉਗਵਾਨ, ਰਹਿੰਦਾ ਰਹੇ।

ਬਰ - ਇਕਲਾਈ ਧੂਫ਼ਨ

ਮਰੀ ਉੱਤਰ 'ਤੇ ਮਰੀ (L) ਦਾ ਲਿਖਾਨਾ ਲਾਉ -

1. ਹਾਜ਼ਾ ਇਸ ਜੀਜ਼ ਦਾ ਲਾਲਚੀ ਸੀ ?

ਬਾਲ - ਧੀਲ ਦਾ, ਮੇਰੇ ਦਾ (L), ਕੰਧੀਕੁਆ ਦਾ

੨. ਹਾਜ਼ਾ ਬਜਾਵੇ ਵਿੱਚ ਦੀ ਗਿਲ ਗਿਲ ਸੀ ?

ਮੇਰਾ (✓) ਰੁਪਏ, ਧੰਨ

3. ਗੁਜੇ ਕੋਲ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਟਾਈ ਕੋਲ ਆਇਆ ਸੀ?
ਫੁੱਲਾਂ, ਮਾਲੀ, ਰੇਤਾ (✓)

4. ਦੋ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਗੁਜੇ ਨੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਿਸ ਜੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੇਰਾ
ਘੁਲਾਇਆ?
ਮੇਜ਼ - ਰੁੱਖੀਆਂ ਨੂੰ (✓), ਭਾਤਿਆਂ ਨੂੰ, ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ

5. ਮਾਲਕ ਕਿਹੜੀ ਥਾਂ ਹੈ?
ਬੰਗੀ, ਥਾਂ (✓), ਮੇਰੀ

ਵਿਆਕਰਨ (Grammar)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿੰਗ ਲਿਖੋ -

1. ਗੁਜਾ - ਗੁਜੀ
2. ਰੇਤੀ - ਰੇਤ
3. ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ
4. ਜਾਗਾ - ਜਾਗੀ
5. ਠਾਠਾ - ਠਾਠੀ
6. ਰਾਰਾ - ਰਾਰੀ

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ -

1. ਮੇਰਾ - ਮਿਰਾ
2. ਮੇਰਾ - ਮਿਰਾ
3. ਮੇਰਾ - ਮੇਰਾ
4. ਕੇਰਾ - ਕੇਰਾ
5. ਕੇਰਾ - ਕੇਰਾ
6. ਕੇਰਾ - ਕੇਰਾ
7. ਕੇਰਾ - ਕੇਰਾ
8. ਮੇਰਾ - ਮਿਰਾ

ਥਾਣ - 6 ਤਿਤਲੀ

ਜੈਥੇ ਮਥਰਾਂ ਦੇ ਮਾਰਥ

ਭੈਲੀ - ਭੈਲੀ - ਮਹਿਜੇ - ਮਹਿਜੇ ;
ਮਥਰ - ਮਿੱਠਾ ; ਗਜ - ਨਾਨ

ਲਿਖਤੀ ਧੁਨ

ਧੁਨ 1:- ਤਿਤਲੀ ਇਸ ਹੁੱਤ ਇੰਨ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?
ਉ:- ਤਿਤਲੀ ਧਮਤ ਹੁੱਤ ਇੰਨ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।

ਧੁਨ 2:- ਭੈਲੇ ਇਸ ਹੁੱਤ ਇੰਨ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ?
ਉ:- ਭੈਲੇ ਧਮਤ ਹੁੱਤ ਇੰਨ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਧੁਨ 3:- ਭੈਲੇ ਇਸ ਹੁੱਤ ਇੰਨ ਕੁਰਦੀ ਹੈ ?
ਉ:- ਭੈਲੇ ਧਮਤ ਹੁੱਤ ਇੰਨ ਕੁਰਦੀ ਹੈ ।

ਧੁਨ 4:- ਤਿਤਲੀ ਕਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?

ਉ:- ਤਿਤਲੀ ਕਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਚੁੰਮ - ਚੁੰਮ ਦੇ ਦਿੰਦੀ
ਖਿੜ ਦੇ ਹੱਥ, ਹਸਾਉਂਦੀ ।

2. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ -

ਉ. ਭੈਲੀ - ਭੈਲੀ ਧਮਤ ਹਿਲਾ ਕੇ ।

ਆ. ਕੰਦ ਮਿਤਾਰਿਆਂ ਕੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ।

੮. ਲੱਗਦੀ ਇਹ ਮਤਰੰਗੀ ਤਿਤਲੀ ।

1. ਮਧੁਰ ਹਵਾ ਇੰਨ ਝੂਮ-ਝੂਮ ਰੇ ।

Pg. no 9

2. ਕੁੱਲੇ ਕੁੱਲੇ ਧੌਰੇ ਬਲ ਪੱਤੇ ।

3. ਝੁਰੀ-ਝੁਰੀ ਕੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਡਾਲੀ ।

4. ਕੁੱਲਾਂ ਦੀ ਘਟਗਲੀ ਤਿਤਲੀ ।

5. ਇੰਨੇ ਜਿਹੀ ਲੈਸਾ ਵਾਲੇ ਮਧਰ ਲਿਖੇ—

6. ਹਿਲਾ ਰੇ ਮਿਲਾ ਰੇ ਘਿਲਾ ਰੇ

7. ਮਿਤਾਰਿਆਂ ਧਿਮਾਰਿਆਂ ਗਲੀਆਂ

8. ਝੁੱਝੇ ਟੱਝੇ ਕੁੱਝੇ

9. ਡਾਲੀ ਮਤਫਾਲੀ ਰੁਫਾਲੀ

10. ਗੁੰਗੁਰੀ ਗੰਗੁਰੀ ਗੁੰਗੁਰੀ

11. ਬੇਠ ਲਿਖੇ ਮਧਰਾਂ ਦੀ ਵਰਾਂ ਇੰਨ ਵਰਤੋਂ ਵਰੇ—

ਮਧਰ

ਵਾਰ

12. ਧਰੀਆਂ

13. ਮਿਤਾਰਿਆਂ

14. ਰਲੀਆਂ

15. ਧਮਤ

16. ਮਧਰਗ

ਤਿਤਲੀ ਧਰੀਆਂ ਇੰਨ ਧੌਡਿਆ ਵਰਦੀ ਜੀ ।

ਮਸਮਾਟ ਮਿਤਾਰਿਆਂ ਟਾਲ ਭਰੀਆਂ ਤੇ ।

ਰਲੀਆਂ ਹਾ ਮੁੱਝੇ ਝੂਮ-ਝੂਮ ਰੇ ।

ਤਿਤਲੀ ਧਮਤ ਹੁਤ ਇੰਨ ਵਿਖਾਈ ਰਿਹੀ ਤੇ ।

ਮਧਰਗ ਉੱਤਰ ਆਇਆ ਪਰਤੀ ਤੇ ।

ਬਹੁ - ਵਿਲਖੀ ਧੁਮਤ

ਧੁਮਤ 15

ਮਹੀ ਉੱਤਰ 'ਤੇ ਮਹੀ (✓) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ -

1. ਉੱਤਰੀ ਦੀ ਗਿਲਾ ਦੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?
ਉੱਤਰ , ਥੰਡ (✓) , ਧੌਰ

2. ਉੱਤਰੀ, ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਠਰੀ ਸੀ ?
ਮਹੀਆ ਵਿੱਚ , ਧਰੀਆ ਵਿੱਚ ✓ ਲਾਈਨਾ ਵਿੱਚ

3. ਉੱਤਰੀ ਰਿਸ਼ ਹੁੱਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?
ਧਰੀਆ ਹੁੱਤ ਵਿੱਚ ✓ , ਦਰਖਾ ਹੁੱਤ ਵਿੱਚ , ਸਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਹੁੱਤ ਵਿੱਚ

4. ਧਰੀਆ 'ਤੇ ਦੀ ਉੱਤਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ?
ਧਰੀਆ , ਮਹੀਆ ✓ , ਮੀਂਹ

5. ਉੱਤਰ ਵਰਦਾ ਹੈ ?
ਬਿਤੀ , ਮੋਰ , ਰੇਵਲ ✓

ਵਿਸ਼ਾਕਸ਼ (Grammar)

1. ਵਿਸ਼ਾਕਸ਼ ਮੁਢਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾਓ -

ਉ. ਉੱਲੀ - ਉੱਲੀ

ਅ. ਮਧਰਾ

ੳ. ਗਤ

ੲ. ਉੱਲਾ

ੳ. ਰਾਲਾ

ੲ. ਰੇਵਾ

ੳ. ਮਾਮੀਮ

ਉੱਲਾ (6)

ਮਿੱਟਾ (5)

ਨੀਵਾਂ (4)

ਉੱਲ - ਉੱਲ (1)

ਉੱਲਾ (2)

ਉੱਲ (3)

ਉੱਲੀਮ (7)

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਮੁਢਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾਓ -

ਉ. ਉੱਲਾ

ਮੀਂਹ (7)

જ. ઉલટા	મામમાલ (6)
દ. મારલમીર	યસાદ (4)
મ. મામીર	મુડીકરડા (5)
ડ. માતારી	માયિમાયર (1)
ર. મારામ	મિમાટા (3)
ય. મામલ	યુંઠા (2)